

Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej

Warszawa, dn. 18 września 2015 r.

FNEZ – 50/2015

Pan
Janusz Piechociński
Wicepremier
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Dotyczy: konsultacji projektu Polityki Energetycznej Polski do 2050 roku

Szanowny Panie Premierze!

Niniejszym przedstawiam stanowisko Fundacji na rzecz Energetyki Zrównoważonej (dalej „FNEZ”) do projektu Polityki energetycznej Polski do 2050 r. (dalej „PEP2050”) oraz dokumentów towarzyszących wyłożonych do konsultacji społecznych w dniu 7 sierpnia bieżącego roku. Stanowisko uwzględnia również weryfikację uwag zgłoszonych przez FNEZ w ramach konsultacji pierwszej wersji projektu PEP2050 w sierpniu ubiegłego roku.

FNEZ pozytywnie odnosi się do uwzględnienia w Programie działań wykonawczych na lata 2015-2018 (dalej „PWD”) zapisów, które sprzyjają budowie krajowego potencjału w zakresie tworzenia nowych technologii i rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności:

- opracowania programu prac badawczo-rozwojowych dotyczących nowych technologii OZE służących poprawie efektywności i stabilności produkcji energii elektrycznej i ciepła, materiałów, diagnostyki oraz problemów eksploatacyjnych specyficznych dla OZE,
- opracowania programu prac badawczo-rozwojowych dotyczących technologii magazynowania energii elektrycznej, ciepła oraz współpracy OZE ze źródłami systemowymi,
- analizy uwarunkowań rozwoju morskiej energetyki wiatrowej z ewentualnym wskazaniem korzyści gospodarczych dla kraju i regionów nadmorskich oraz potencjalnych barier w rozwoju,
- opracowania programu prac badawczo-rozwojowych dotyczących stworzenia infrastruktury przyłączeniowej dla morskiej energetyki wiatrowej.

Należy jednak zaznaczyć, że działania opisane powyżej, a zatem i PWD są niespójne z założeniami scenariusza zrównoważonego PEP2050, który uwzględnia rozwój OZE na poziomie 15%.

FNEZ z niepokojem stwierdza również, że obecny projekt PEP2050 nie uwzględnia kluczowych uwag zgłoszonych do poprzedniej wersji dokumentu, a które mają fundamentalne znaczenie dla budowania przyszłości sektora energetycznego. Dotyczy to następujących uwag:

- 1. Powiązanie sektora energetycznego z rozwojem gospodarczym i przemysłowym Polski powinno stanowić podstawę wyznaczania działań wykonawczych i celów PEP2050** - cele i działania wykonawcze sektora energetycznego powinny skupiać się na budowaniu silnej gospodarki wykorzystując energetykę jako narzędzie, nie zaś na budowaniu samego sektora energetycznego. Na całym świecie inwestycje energetyczne stanowią istotny impuls rozwoju regionalnego, dla przykładu planowane na północy kraju morskie farmy wiatrowe oraz energetyka jądrowa mogą wnieść do gospodarki regionów nadmorskich łącznie ponad 160 mld zł. Właściwym podejściem powinno być określenie głównych celów, takich jak: zapewnienie wzrostu gospodarczego przy utrzymaniu na obecnym poziomie zapotrzebowania na energię, osiągnięcie 100% niezależności energetycznej kraju w roku 2050, zapewnienie krajowych dostaw technologii, urządzeń i usług na określonym poziomie w sektorze energetycznym.
- 2. PEP2050 powinna w większym stopniu uwzględniać obecne trendy oraz cele długofalowe polityki Unii Europejskiej w horyzoncie czasowym do roku 2050** - brak szczegółowej analizy oraz brak mechanizmów mających na celu ukierunkowywanie polityki w miarę zmiany sytuacji międzynarodowej sprawiają, że wszelkie opracowywane scenariusze, a co za tym idzie i cała PEP2050, mogą bardzo szybko ulec dezaktualizacji. Należy również podkreślić, że nie ma odwrotu od światowej polityki dekarbonizacji, co wskazuje postawa światowych liderów, takich jak Stany Zjednoczone czy Niemcy. Polska powinna wykorzystać tę sytuację i wypełnić nowe ambitne cele redukcji CO₂ poprzez rozwój energetyki niskoemisyjnej, w szczególności morskiej energetyki wiatrowej i energetyki jądrowej mogących zapewnić łącznie 12 GW nowej mocy wytwórczych do roku 2035.
- 3. PEP2050 wymaga rozszerzenia podstawy analitycznej i prognoz dotyczących uwarunkowań krajowych i międzynarodowych, gospodarczych, społecznych, środowiskowych** - brak twardych założeń i wskazania obszarów niepewności sprawiają, że niemożliwe jest wypracowanie rzetelnych scenariuszy rozwoju. W przypadku przyjęcia błędnych założeń (np. ceny uprawnień do emisji CO₂, zasobność złóż niekonwencjonalnych gazu itp.) może oznaczać konieczność aktualizacji dokumentu w perspektywie kilkuletniej, co kłóci się z samą podstawą opracowywania dokumentu o horyzoncie czasowym przekraczającym 35 lat, tj. budowaniu stabilnego otoczenia.
- 4. Absolutnie kluczowa jest szczegółowa analiza dostępności przemysłowej polskiego węgla w perspektywie kolejnych 50 lat** - budowanie polityki energetycznej z zakładanym znacznym udziałem węgla powinno zostać poprzedzone szczegółowymi analizami: a) dostępności przemysłowych zasobów węgla kamiennego oraz b) możliwości wzrostu konkurencyjności polskiego sektora górniczego, co nie zostało przeprowadzone.
- 5. Udział odnawialnych źródeł energii (dalej „OZE”) w scenariuszu zrównoważonym powinien być wyższy. OZE powinny być traktowane jako ważny element budowania bezpieczeństwa energetycznego kraju** - OZE, podobnie jak polskie zasoby węgla stanowią krajowe bogactwo i powinny być wykorzystywane do budowania bezpieczeństwa energetycznego kraju. Jednocześnie należy wprowadzić podział na OZE systemowe np. morskie farmy wiatrowe oraz rozproszone np. mikro źródła, dla których powinny zostać opracowane oddzielne ścieżki rozwoju charakteryzujące się innymi celami, uwarunkowaniami i korzyściami.
- 6. FNEZ stanowczo sprzeciwia się podejściu do promocji technologii OZE, w którym jedynym kryterium jest najniższa cena jednostkowa wytworzenia energii** - wybór najtańszych technologii nie oznacza, że są to technologie najkorzystniejsze dla polskiej gospodarki. Można wyobrazić sobie skrajną sytuację, w której inwestycje są opierane na technologiach, know-how i specjalistach z krajów zachodnich lub dalekiego wschodu, bez korzyści dla rodzimej gospodarki. W takiej sytuacji, mimo niskiego kosztu wytworzenia energii taka inwestycja może być mniej opłacalna z powodu utraconych korzyści np. dla

rodzimego przemysłu i miejsc pracy. Konieczny jest rozwój tych technologii, które przyniosą największe korzyści gospodarcze, czego przykładem mogą być inwestycje w farmy wiatrowe na morzu, mogące utworzyć tysiące miejsc pracy w rodzimym przemyśle morskim.

Podjęte dziś decyzje wpłyną na kształt polskiego sektora energetycznego oraz krajowej gospodarki na dziesiątki następnych lat, dlatego ufam, że zgłoszone uwagi zostaną uwzględnione w dalszych pracach nad PEP2050, co z pewnością przełoży się na większy efekt gospodarczy.

Z poważaniem

Dyrektor Fundacji

Mariusz Wójcik